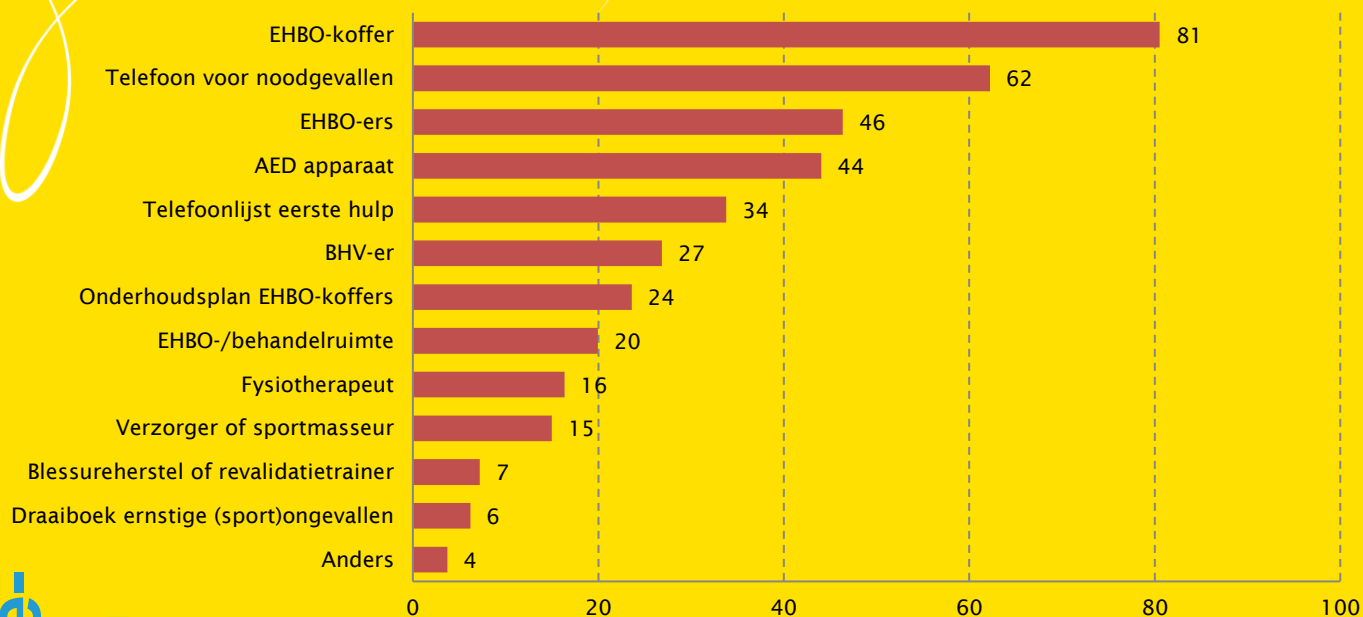

Figuur 1. Welke zorgvoorzieningen hebben sportverenigingen in 2016? (in procenten)

Met behulp van de Verenigingsmonitor¹, een jaarlijkse rapportage van het Mulier Instituut, is onderzoek gedaan naar zorgvoorzieningen en blessurepreventie bij sportverenigingen. Dit factsheet vat de resultaten van dit onderzoek samen.

Zorgvoorzieningen

In de monitor is sportverenigingen gevraagd over welke zorgvoorzieningen zij beschikken. De zorgvoorzieningen die de meeste verenigingen hebben zijn: de EHBO-koffer (81%), een telefoon voor noodgevallen (62%) en EHBO-ers (46%). Slechts enkele sportverenigingen hebben een blessureherstel- of revalidatietrainer of een draaiboek voor ernstige sportongevallen (figuur 1).

Grote versus kleine verenigingen

Grote verenigingen (>300 leden) geven meer dan kleine (t/m 100 leden) en middelgrote (101-300 leden) verenigingen aan dat zij over zorgvoorzieningen beschikken. Zo heeft 82 procent van de grote verenigingen een AED-apparaat op de vereniging, terwijl 27 procent van de kleine verenigingen een AED-apparaat heeft. Daarnaast geeft ruim een kwart van de grote sportverenigingen aan een trainer voor blessureherstel/revalidatie te hebben (versus kleine en middelgrote sportverenigingen 5%). Ook beschikken de grote verenigingen vaker over een EHBO-/behandelruimte, een fysiotherapeut of een verzorger.

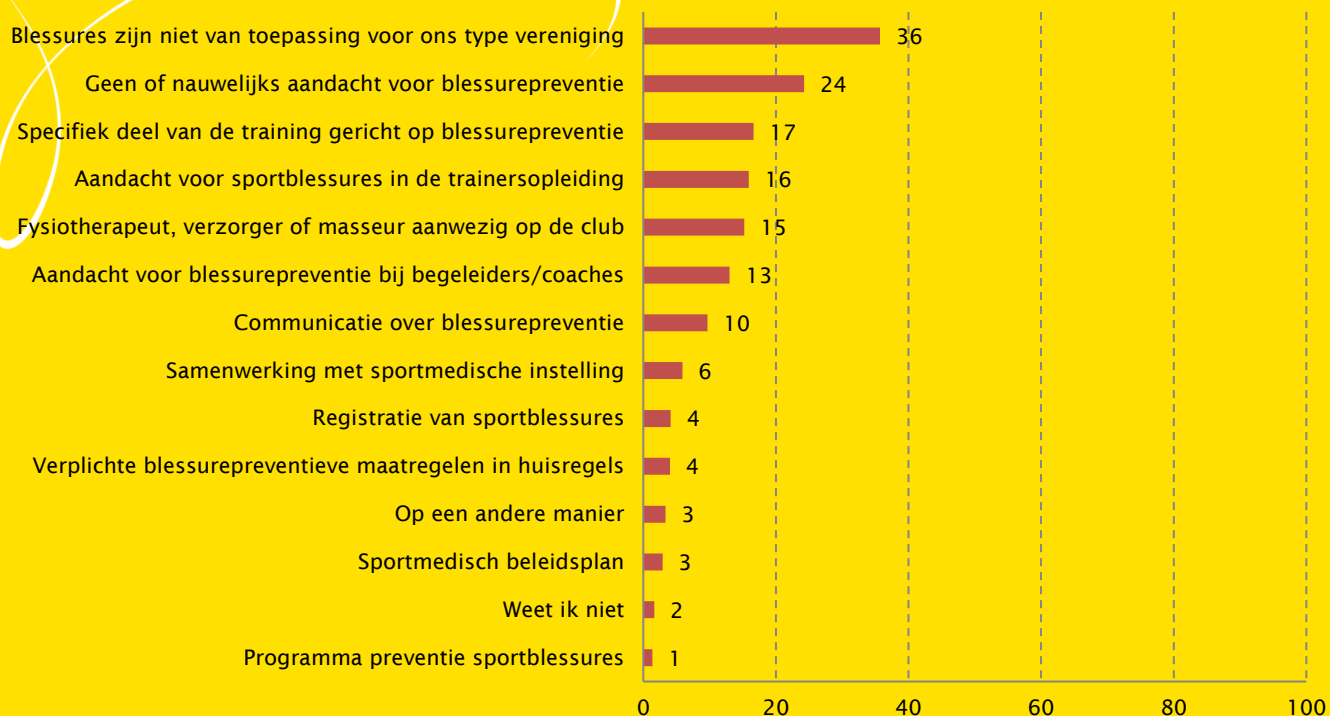
Veldsporten versus zaalsporten

Veldsportverenigingen hebben aanzienlijk vaker zorgvoorzieningen op de sportvereniging dan zaalsportverenigingen. Bijna alle veldsportverenigingen geven aan over een EHBO-koffer te beschikken (97%). Daarnaast hebben veldsportverenigingen vaker een AED-apparaat en EHBO-behandelruimte en beschikken zij vaker over een fysiotherapeut op de vereniging dan zaalsportverenigingen (respectievelijk 70%, 40%, 31%).

Blessurepreventie

In de Verenigingsmonitor is gevraagd over welke manier sportverenigingen aandacht hebben voor het behandelen en voorkomen van sportblessures (figuur 2). 24 procent van de sportverenigingen geeft aan geen of nauwelijks aandacht te hebben voor blessurepreventie. Bij 17 procent van de sportverenigingen wordt een specifiek deel van de training op blessurepreventie gericht. Andere manieren van blessurepreventie die de meeste sportverenigingen inzetten zijn aandacht voor blessurepreventie in de opleiding van de trainers en de aanwezigheid van de fysiotherapeut, verzorger en masseur op de sportvereniging. Volgens de verenigingen worden het opnemen van verplichte blessurepreventieve maatregelen in de huisregels, sportmedische beleidsplannen en programma's voor sportblessurepreventie nauwelijks op sportverenigingen ingezet om blessures te behandelen of te voorkomen.

Figuur 2. Op welke manier is er aandacht bij sportverenigingen voor het voorkomen en behandelen van sportblessures in 2016? (in percentages)

Het Mulier Instituut is een onafhankelijke en landelijk opererende stichting gericht op de bevordering van de sociaal-wetenschappelijke kennisontwikkeling en beleidseffectiviteit op het terrein van sport en samenleving.

Het instituut voert fundamenteel en praktijkgericht onderzoek uit, monitort de ontwikkelingen op het terrein van de sport en organiseert bijeenkomsten en congressen om het debat over de sport te stimuleren.

Neem voor meer informatie contact op met: Dorine Collard
d.collard@mulierinstituut.nl

Mulier Instituut
 Postbus 85445
 3508 AK Utrecht
 T 030-7210220
info@mulierinstituut.nl
www.mulierinstituut.nl

Grote versus kleine verenigingen

Grote sportverenigingen geven in meerdere mate aan aandacht te hebben voor blessures. Ongeveer een derde van de grote sportverenigingen brengt tijdens de trainersopleiding sportblessures onder de aandacht (33%) en stelt een deel van de training in teken van blessurepreventie (34%). Bij kleine sportverenigingen is dit percentage respectievelijk 10 en 9 procent.

Verder werkt iets meer dan een kwart van de grote verenigingen samen met een lokale sportmedische instelling. Dit is nauwelijks het geval bij kleine sportverenigingen. Daarnaast is het opvallend dat de helft van de kleine verenigingen aangeeft dat blessures niet voor hun type vereniging van toepassing zijn (niet in tabel).

Behoeftte aan informatievoorziening

De meerderheid van de sportverenigingen zegt informatie te ontvangen van de sportbond over blessurepreventie (62%). Ongeveer een kwart van de sportverenigingen geeft aan behoefte te hebben aan informatievoorziening of ondersteuning bij het voorkomen en behandelen van blessures (niet in figuur). Bijna 75 procent van deze sportverenigingen zou dit graag krijgen in de vorm van *tools*, zoals artikelen, voorlichtingsmaterialen en voorbeeldoefeningen om preventie in de praktijk toe te kunnen passen. Met name grote sportverenigingen geven aan behoefte te hebben aan informatie over een medisch beleidsplan en blessureregistratiesysteem.

Samenvatting

De meeste sportverenigingen hebben een EHBO-koffer, AED-apparaat, telefoon (lijst) voor noodgevallen en EHBO-personeel beschikbaar. Bij weinig sportverenigingen is een (zorg)professional zoals een revalidatietrainer, sportmasseur of fysiotherapeut op de vereniging aanwezig. Ook beschikken de meeste verenigingen niet over een draaiboek voor ernstige ongevallen. Bij een kwart van de sportverenigingen wordt een deel van de training gericht op blessurepreventie en is in de trainersopleiding aandacht voor sportblessures. Slechts enkele sportverenigingen geven aan blessures te registreren en preventieve programma's in te zetten. Grote verenigingen hebben over het algemeen meer zorgvoorzieningen en besteden meer aandacht aan het behandelen en voorkomen van blessures dan kleine sportverenigingen. Bij een kwart van de sportverenigingen is op deze thema's behoefte aan informatie en ondersteuning.

'Sinds 2000 volgt het Mulier Instituut via de Verenigingsmonitor jaarlijks de ontwikkelingen en actualiteit van de georganiseerde sport in Nederland. Meer dan 2000 verenigingen maken deel uit van het MI Verenigingspanel. De vragenlijst is in de winter van 2016 bij 2.141 verenigingen afgenomen. De respons bedraagt 24 procent. Het panel is representatief voor de georganiseerde breedtesport in Nederland.